Rok LI (51-szy) Warszawa, sobota 16 września 1944 Nr 53 (8022)

WOLNOŚĆ – RÓWNOŚĆ – NIEPODLEGŁOŚĆ

ROBOTNIK
CENTR. ORGAN P.P.S.

Niech żyje rząd robotniczo-chłopski

Niech żyje Socjalizm!

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Rosjanie zdobyli Pragę

Rozkaz dzienny Stalina z dnia wczorajszego podaje do wiadomości o zajęciu przez oddziały rosyjskie oraz oddziały Berlinga – Pragi, w rezultacie długich i zaciętych walk. Walki na Pradze można ocenić na podstawie szczegółów podanych przez radiostację Wawer. W bitwie brały udział wszystkie rodzaje broni łącznie z miotaczami płomieni na czołgach oraz działami salwowymi.

Szczególnie silnie nacierano w rejonie Targówka, parku Paderewskiego i Jeziora Kamionkowskiego. Dochodziło tu wielokrotnie do zaciętych walk wręcz.

Artyleria sowiecka ostrzeliwała pozycje niemieckie w Wilanowie, Jeziornie i Mirkowie.

W natarciu na Pragę rosjanie wprowadzili do akcji kilkadziesiąt maszyn bombowych niszcząc pozycje niemieckie przy Al. Waszyngtona, nieprzyjacielski rejon przy ul. Wiatracznej, Podskarbińskiej i Łuckiej oraz pojazdy i czołgi niemieckie wycofujące się na mosty. W czasie tych walk strącono nad Warszawą i okolicą siedem maszyn niemieckich.

W dniu wczorajszym wojska sowieckie kontynuowały natarcie w kierunku mostu Kierbedzia, oraz na brzeg Wisły od Pragi aż po Jabłonnę. Komunikat sowiecki donosi, że wojska rosyjskie osiągnęły Wisłę pod Jabłonną. Odcięto odwrót wojskom niemieckim, cofającym się z Pragi na Modlin. Niemcy usiłowali wobec tego przeprawić się przez Wisłę przez Most pontonowy w okolicy Bielan, przy czym zostali zaatakowani przez lotnictwo sowieckie. Na Wiśle na wysokości Świdra zaobserwowano sowieckie amfibie (czołgi ziemno-wodne) i łodzie motorowe płynące z prądem.

Lotnictwo sowieckie zrzuciło ulotki do walczącej Warszawy z pozdrowieniem dla bohaterskich żołnierzy polskich.

Wczorajszy komunikat niemiecki przyznaje się do zajęcia Pragi przez Rosjan.

Walki w Warszawie

Skuteczna ochrona lotnictwo sowieckiego i artylerii plot. skoncentrowanej na Pradze, zahamowała przez cały dzień wczorajszy działalność niem. lotnictwa bombardującego. Z dwuch samolotów niemieckich, które pokazały się wczoraj nad miastem, jeden został zestrzelony nad Wisłą. Artyleria niemiecka kontynuowała sporadyczny obstrzał niektórych dzielnic miasta.

W ciągu nocy Niemcy podjęli ostre natarcie w rejonie szpitala Św. Łazarza, nacierając na szkołę miejską przy pomocy czołgów, granatników, ckm-ów i przy użyciu zasłonej dymnej. Natarcie odparto w walce wręcz na granaty. Na ul. Książęcej oddziały nasze wycofały się z domów Nr 7 i 9 podpalonych przez Niemców. We czwartek wieczorem npl podjął silne natarcie na nasze pozycje w rejonie Frascati—ul. Konopnickiej. Natarcie odparto przy wybitnym współdziałaniu ognia flankowego z domu przy ul. Frascati 2. Straty niemieckie wyniosły kilkuset zabitych i rannych, których usuwano przy pomocy Polaków, więzionych na terenie Sejmu. Przy poprzednich próbach ucieczki więźniów z Sejmu Niemcy rozstrzelali 150 Polaków za jednego zbiegłego. Ruiny M. S. Wojsk. i Kasyno Gry ostrzeliwane były przez artylerię sowiecką. Nasza placówka w rejonie pl. Zbawiciela zniszczyła ogniem niemiecki reflektor ustawiony na barykadzie przy zbiegu ul. Służewskiej i 6-go sierpnia.

Na Mokotowie panuje spokój na wszystkich odcinkach. W dniu wczorajszym zaobserwowano na ul. Rakowieckiej długie kolumny ludności cywilnej z tobołkami, pędzone przez Niemców w stronę Okęcia. W rejonie Rakowieckiej stwierdzono wybuchy wysadzanych przez Niemców obiektów. Niemcy rozstawili baterie plot. wzdłuż drogi Wilanów—Służew. Stacja radiowa Warszawa 2 na forcie mokotowskim została wysadzona Przez Niemców w powietrze.

Na Żoliborzu cytadela była ponownie ciężko ostrzeliwana przez artylerię sowiecką.

W nocy ze środy na czwartek lotnictwo sowieckie dokonało znacznych zrzutów broni, amunicji i żywności w śródmieściu. Poprzedniej nocy podjęto zrzuty żywności i amunicji na Żoliborzu.

Na Okęciu Niemcy wysadzili w powietrze obie wieże radiową i świetlną.

Zdobycie Nancy

Wojska amerykańskie zajęły stolicę Lotaryngii Nancy, bez walki. Sojusznicy uderzają teraz w kierunku Luneville, w górnym biegu Saary. Akwizgran otoczony jest z trzech stron. Wojska amerykańskie znajdują się o 8 km. od miasta, które jest pod obstrzałem artylerii. Na tym odcinku linia Zygfryda została sforsowana. Rozbito tu bunkry betonowe 3-metrowej grubości. W rejonie Akwizgranu padły ponadto miasta niemieckie Forstebach, Kopsehen i Wormhof. Na okupowanych obszarach Niemiec została już wprowadzona administracja sojusznicza. Zniesiono wszystkie ustawy rasowe, ograniczające swobodę osobistą i rozwiązano wszystkie organizacje hitlerowskie. W Niemczech zachodnich trwa masowa ucieczka na wschód, wbrew zakazom władz. W zagłębiu Ruhry Niemcy podminowali wszystkie czynne zakłady fabryczne. Niemiecki komunikat donosi o utracie Maastricht w Holandii.

Wojska sowieckie zdobyły Nowogród o 16 klm. od Łomży. W Środkowej Rumunii zdobyto miasto Turda, o 25 klm. od Cluj, stolicy Siedmiogrodu.

Eden w Quebecu

Min Eden przybył do Quebecu. Prasa londyńska donosi, że głównym powodem jego przybycia do Quebecu jest sprawa polska.

16 posłów konserwatywnych do Izby Gmin ogłosiło list otwarty, wzywający rząd brytyjski do wyjaśnienia, kto hamował sprawę pomocy dla Warszawy i do wypełnienia do końca swych zobowiązań sojuszniczych.

Na przełomie

Przebieg dnia wczorajszego pozwala nam przypuścić, że nastąpił już przełom naszego powstania. Otrzymaliśmy poważną pomoc nietylko w żywności ale i w broni. Nie jest tego tak dużo, by mogło całkowicie decydować o losach naszej walki, ale mamy stanowcze zapewnienie, że dalsza pomoc nadejdzie. Tak więc groza wystrzelania ostatniego ładunku i potworne uczucie osamotnienia w walce należą już do przeszłości.

Możemy się dalej bić. Na uszczuplonym niestety terytorjum, ale wciąż jeszcze panujemy nad tak wielkim obszarem Warszawy, że nie sposób lekceważyć ten fakt przy układaniu planów oczyszczenia z Niemców obu brzegów Wisły. To znaczenie Warszawy uwolnionej naszemi rękoma zostało wreszcie docenione przez dowództwo armii rosyjskiej czego niewątpliwym dowodem są dzisiejsze zrzuty broni dokonane przez awiację sowiecką.

Przed powstaniem warszawskim zarysowują się więc szerokie perspektywy Już niedalekim wydaje się dzień kiedy bezpośredni cel naszej akcji, uwolnienie Warszawy od niemieckiego okupanta zostanie zwycięsko zrealizowany, Wynagrodzone zostaną i krew i ofiara i ruiny naszego miasta. Ale nie będzie jeszcze skończony rachunek z Niemcami, ani też zrealizowane nasze dzieło podstawowe: odbudowanie niepodległego Państwa Polskiego. Przełom dzisiejszy nadający naszym wojskom walczącym w stolicy charakter współczynnika w wojnie toczonej z Niemcami na froncie wschodnim otwiera przed nami nowe widoki i stawia zadania jaknajszybszego wzmocnienia naszego wojska, przekształcenia go w regularną armię i natychmiast potem uderzenia na Niemców. Mamy nadzieję, że gdy już raz odpadły skrupuły pomocy Warszawie, na tej drodze umożliwiającej nam jaknajszerszy udział w wojnie z Niemcami przeszkód już nie napotkamy.

Nie małej przytym wagi faktem jest, że w ten sposób armja polska, związana z legalnym Rządem w Londynie, znajdować się będzie nietylko na polach Włoch i Francji, ale i w stolicy państwa obok organów reprezentujących to państwo przez całe pięć lat życia podziemnego. Będziemy musieli otoczyć te czynniki naszej rzeczywistej niepodległości jaknajbardziej serdeczną atmosferą, zachowując niezmiennie jedność polityczną narodu, wykutą w ogniu pięcioletniej walki konspiracyjnej.

Powstanie nasze było wielkim egzaminem męstwa i wierności dla Polski wolnej i niepodległej. Teraz zbliża się czas gdy wykazać będziemy musieli swą dojrzałość polityczną, której wyrazem będzie umiejętność obronienia politycznych zwycięstw powstania, wyrażających się przedewszystkiem w samodzielności polityki polskiej i we wzroście autorytetu imienia polskiego w całym świecie.

Na południe od Warszawy

Komunikat marsz. Rokossowskiego donosi że lotnictwo sowieckie bombardowała Konstancin, Piaseczno i Warkę, gdzie walczy ok. pół dywiz i Ukreińców otoczonych ze wszystkich stron. Pozycje niemieckie uległy zaś przesunięciu w rejon Natolina. Lotnictwo sowieckie bombardowało ponadto Grodzisk, Żyrardów, Skierniewice, Utratę, Michałów, Ursus i Podkowę Leśną. Koło Pruszkowa strącono 3 sztukasy. Cały zachodni warszawski węzeł kolejowy jest bez przerwy pod kontrolą lotnictwa sowieckiego.